

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP Aanvullend realisatiekrediet WOM Zandwetering Wijhe		Reg. Nr.	Z/21/040033-160726
		Afdeling	Projectrealisatie
Portefeuillehouder	H.J. Pereboom	Opsteller	Weerd, Hanna de
Datum DB - vergadering	4 mei 2021		hannadeweerd@wdodelta.nl
Datum AB - vergadering	29 juni 2021		+3188 2332067

VOORSTEL

Het AB besluit:

1. Een aanvullend krediet van €375.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Water-op-Maat project Zandwetering Wijhe.

SAMENVATTING

In het ruimtelijke Water-op-Maat project Zandwetering Wijhe, realiseren we KRW doelstellingen en werken we onder andere aan het verbeteren van de hydrologische situatie (GGOR) en de onderhoudssituatie (Iboom).

Gedurende de aanbesteding voor de realisatie van het project Zandwetering heeft een lokaal bekende aannemer serieuze bedenkingen geplaatst bij de risico's van het besteksontwerp. Het baggeren zou mogelijk kunnen leiden tot instabiele oevers en taluds of zelfs het verzakken van gebouwen en infrastructuur. De waarschuwing heeft geleid tot het stopzetten van een lopende aanbesteding. Na aanvullend onderzoek hebben we geconstateerd dat dit risico reëel is. We hebben daarom besloten de voorziene baggeropgave vooralsnog niet uit te voeren, met uitzondering van het deel waar onderhoud zonder baggeren niet mogelijk is omdat:

1. Het baggeren gegeven de onderzoeksuitkomsten een reëel risico geeft op het inzakken van taluds
2. Het nemen van beheersmaatregelen zeer kostbaar is gebleken (ca €1,1 miljoen extra kosten)
3. De negatieve effecten op het gebied bij niet baggeren (hogere grondwaterstanden en peil) mogelijk minder groot zijn dan op basis van de modellen nu wordt verwacht omdat de water onttrekkende werking van de IJssel vrij groot blijkt. Het model houdt geen rekening met deze water onttrekkende functie van de IJssel.
4. Het niet uit kunnen voeren van het onderhoud over een lengte van 800m gedurende 2,5 jaar niet acceptabel is en dit deel daarom wel gebaggerd moet worden

Dit besluit zullen wij heroverwegen na een periode van 2,5 jaar waarin we de grondwaterstanden en de afwatering middels de Zandwetering monitoren. Weliswaar besparen we in het project de kosten op het baggeren, maar het stopzetten van de aanbesteding, het uitgevoerde onderzoek en de in de tussentijd door Corona gestegen materiaalkosten leiden tot een kostenverhoging die we niet op kunnen vangen binnen het huidige beschikbare realisatiekrediet. Er is aanvullend krediet van €375.000 nodig.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Een beheerste en voorspelbare uitvoering van KRW, GGOR en Iboom doelstellingen in het project Zandwetering Wijhe tegen maatschappelijk verantwoorde kosten en een goed onderhoudbare watergang.

KADER

In het verleden zijn de volgende bestuurlijke besluiten over het project genomen:

- 23 april 2019 AB: vaststelling projectplan en vrijgave realisatiekrediet van € 1.336.000 vrijgegeven.
- 17 december 2019 AB: verhoging krediet met € 150.000 om extra kosten stikstof en PFAS-problematiek op te vangen.
- 25 februari 2020 AB: scopetoevoeging en vrijgeven krediet € 280.000 voor het vispasseerbaar maken van de klepstuw bij Pontongemaal Zandwetering Wijhe
- 10 maart 2020 DB: geïnformeerd over enkele wijzigingen op het projectplan, welke middels een aanvullend projectplan ambtelijk zijn afgedaan.
- 24 maart 2020 DB: vaststelling samenwerkingsovereenkomst Landgoed De Gelder over de uitvoering van de werkzaamheden.

ARGUMENTEN

De Zandwetering is in de afgelopen 30 jaar niet gebaggerd. Het baggeren zou kunnen leiden tot welvorming en extra instabiele taluds. Het door de aannemer benoemde risico verbonden aan dit ontwerp, is met behulp van een intern expertteam nader geduid. Aanvullend veldonderzoek heeft plaats gevonden om het risico op welvorming en instabiele taluds beter te duiden. Naar aanleiding van de resultaten hebben wij drie scenario's overwogen:

- A. Doorgaan met huidige plan*
Het project voeren we conform besteksontwerp (met verdiept profiel) uit. In de realisatie, beheer- en onderhoudsfase houden we rekening met mogelijk noodzakelijk reparatiewerk aan taluds, waterbodembodem en (huidige) beschoeiing.
- B. Doorgaan met huidige plan maar met aanvullende beschoeiing en gefaseerd baggeren*
Op locaties waar we het risico op instabiele taluds groot achten, brengen we aanvullende beschoeiing aan (ca 2 km aanvullende beschoeiing). Baggerwerkzaamheden voeren we gefaseerd uit conform besteksontwerp (met verdiept profiel) zodat gedurende 2 jaar gemonitord kan worden wat de effecten van de 1^e fase baggeren zijn en eventuele aanpassingen doorgevoerd kunnen worden alvorens verder te gaan met de 2^e fase. In de realisatiefase anticiperen we op het tegengaan van welvorming door tijdelijke peilopzet en houden we rekening met reparatiewerk aan (huidige) beschoeiing.
- C. Doorgaan zonder baggeren, monitoring en heroverweging besluit baggeren na 2,5 jaar*
In dit scenario gaan we in zijn geheel niet baggeren. Het hydrologisch profiel zal verkleinen door het ontstaan van extra begroeiing ten behoeve van de KRW. Middels peilbuizen zullen we gedurende 2,5 jaar de grondwaterstanden in de omgeving van de Zandwetering monitoren. Indien na 2,5 jaar blijkt dat baggeren niet nodig is, zal dan het leggerprofiel worden vastgesteld. Het deel van de watergang waar onderhoud zonder baggeren niet mogelijk is, zal wel gebaggerd worden.

Op basis van bovenstaande scenario's, hebben wij besloten voor scenario C te kiezen omdat

1. Het baggeren in scenario A gegeven de onderzoeksuitkomsten een reëel risico geeft op het inzakken van taluds en ontstaan van wellen
2. Het nemen van beheersmaatregelen (scenario B) zeer kostbaar is in verhouding tot de doelrealisatie
3. De negatieve effecten op het gebied bij niet baggeren (hogere grondwaterstanden en peil) mogelijk minder groot zijn dan op basis van de modellen nu wordt verwacht omdat de water onttrekkende werking van de IJssel vrij groot blijkt. Het model houdt geen rekening met deze water onttrekkende functie van de IJssel. Het monitoren in scenario C kan ons een accurater beeld geven over de noodzaak tot baggeren.
4. Het niet uit kunnen voeren van het onderhoud over een lengte van 800m gedurende 2,5 jaar niet acceptabel is en dit deel daarom wel gebaggerd zal worden.

FINANCIËN

Aan het project is in totaal € 1,8 miljoen verstrekt. Naast de extra kosten voor het uitvoeren van aanvullende maatregelen, zijn er ook de volgende kosten gemaakt, dan wel dient rekening gehouden te worden met deze kosten:

- Voorzien tekort huidig ontwerp in zomer 2020 was € 300.000. Destijds is besloten het aanbestedingsresultaat af te wachten alvorens aanvullend krediet aan te vragen. Dit aanbestedingsresultaat is er niet gekomen, omdat de aanbesteding is stil gelegd.
- Door Corona zijn de materiaalkosten gestegen (€ 100.000).
- Vertragings- en extra onderzoekskosten van € 100.000.
- De besparing op de geraamde baggerkosten (€ 230.000) bedraagt € 125.000 (exclusief nader te detailleren en risicoreservering). Hierbij gaan we ervan uit dat we over een deel van 800m wel baggeren om zo varend onderhoud mogelijk te maken (geraamde kosten € 105.000, inclusief nader te detailleren en risicoreservering)
- De hydrologische monitoringskosten zijn € 75.000,- voor de periode van 2,5 jaar. Deze komen ten laste van de reguliere exploitatie, hiermee zal rekening worden gehouden bij de begroting 2022.

In totaal is er €375.000 extra nodig om het project binnen budget te kunnen realiseren.

(x €1.000)	Voorstel	Meerjarenraming 2021-2024
<i>Benodigd krediet (bruto)</i>	375	<i>n.v.t.</i>
<i>Subsidies en/of bijdragen derden (externe dekking)</i>	0	<i>n.v.t.</i>
<i>Jaar oplevering (start kapitaallasten t+1)</i>	2023	<i>n.v.t.</i>
<i>Kapitaallasten</i>	16	0
<i>Overige exploitatiekosten (-baten)</i>	34	0
Impact exploitatierekening	50	0

Specificatie bruto krediet:

Kostencategorieën	Bedrag (x €1.000)	Budgethouder
<i>Externe kosten incl. BTW</i>	300	<i>Projectleider</i>
<i>Interne kosten</i>	75	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering voorzien incl. BTW</i>	0	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering onvoorzien incl. BTW</i>	0	<i>Opdrachtgever</i>
Totale kosten incl. BTW	375	

De financiële consequenties van dit voorstel zijn meegenomen in het meerjarig kader van de begrotingsbrief 2022-2025 (paragraaf 2.1).

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

De gemeente en de provincie hebben reeds vergunning afgegeven voor het project Zandwetering Wijhe. Het vooralsnog niet uitvoeren van de baggeropgave heeft geen consequenties voor het vastgestelde Projectplan Waterwet. Het leggerprofiel zullen we over twee jaar bepalen en vastleggen op basis van de monitoringsgegevens.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Evaluatie na 2,5 jaar

Na 2,5 jaar evalueren we de hydrologische monitoringsgegevens. Op basis van deze evaluatie stellen we eventueel de minimale en maximale peilen bij en vergelijken we het leggerprofiel met de aanwezige ruimte in de watergang. Uit de vergelijking volgt in hoeverre aanvullend baggeren noodzakelijk is. Pas na evaluatie zullen we het leggerprofiel definitief bepalen.

Beheer en onderhoud

Omdat we vooralsnog de baggeropgave niet uitvoeren, zullen we naar verwachting 4x in plaats van 3x per jaar de watergang (exclusief oevers) maaien. De extra kosten die dit met zich meebrengt zijn € 4.400,- op jaarbasis.

Onzekerheden in de raming versus aan te vragen extra krediet

Recente ontwikkelingen in projecten laten zien dat het realiseren van besparingen in de realisatiefase door de huidige marktomstandigheden reëel is. In de berekening van het benodigde totale krediet is hierop geanticipeerd met een gecalculeerd voordeel van 10% op onderdelen van de raming. We willen immers niet meer krediet aanvragen dan we noodzakelijk achten. Indien dit voordeel niet haalbaar blijkt en we de MOR dreigen te overschrijden (5% van totale krediet van € 2,2 miljoen) zullen we gedurende de realisatie aanvullend krediet aanvragen.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

We zullen gemeente, provincie en het landgoed waarmee een overeenkomst gesloten is, informeren over het besluit.

COMMUNICATIE

Voordat de aannemer zal starten met de realisatie van het project Zandwetering zullen we een nieuwsbrief versturen en vervolgens we de gesprekken met eigenaren die de vrijkomende grond en bagger ontvangen.

VERVOLG / UITVOERING

In het najaar van 2024 zullen we op basis van de resultaten van de hydrologische en ecologische monitoring ons besluit over de baggeropgave heroverwegen. Indien op basis van de monitoringsgegevens blijkt dat het baggeren noodzakelijk is om de hydrologische doelstellingen te behalen, zullen wij u hierover informeren en een nieuw krediet aanvragen voor het realiseren van de baggeropgave.

BIJLAGEN

Geen

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman